

## TÜRK SPOR HUKUKU'NDA “REFAKATÇİ ÇOCUK”

*Arş. Gör. Hakkı Mert DOĞU\**

### ÖZET

Spor, bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de önemli bir yere sahiptir. Bu durum aynı zamanda spor hukukunun gündeme gelmesine yardımcı olmaktadır. Spor Hukuku, genç bir hukuk dalıdır ve gelişim göstermeye açıktır. Spor Hukukunun bu gelişimi kapsamında ele alınması gereken konulardan bir tanesi de refakatçi çocuklara ilişkindir.

Makalede Türk Spor Hukuku açısından “*refakatçi çocuk*” kavramı incelenmektedir. “*Refakatçi çocuk*”, Türkiye Futbol Federasyonu’nun çıkarmış olduğu Sportif Ekipman Talimatı’nda düzenlenmektedir. Söz konusu inceleme yapılırken Sportif Ekipman Talimatı’nın ilgili maddesi dikkate alınmıştır.

**Anahtar Kelimeler:** Spor, Hukuk, Spor Hukuku, Refakatçi Çocuk, Sportif Ekipman Talimatı.

### ABSTRACT

Sport has an important place in our country as it is in the whole world. This situation also helps to bring sports law to the agenda. Sports Law is a young law and is open to development. One of the issues that

---

\* KTO Karatay Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Ana Bilim Dalı.  
Makale Geliş Tarihi: 11.09.2017  
Makale Kabul Tarihi: 26.12.2017

should be addressed within the scope of this development of Sports Law is related to accompanying children.

The concept of "*accompanying child*" is examined in terms of Turkish Sport Law. "*Accompanying child*" is organized in the Sporting Equipment Directive, which is in the Turkish Football Federation. The relevant provisions of the Sporting Equipment Directive have been taken into account when conducting such a review.

**Key Words:** Sport, Law, Sports Law, Accompanying Child, Sporting Equipment Directive.

## GİRİŞ

Türk Hukuku'nda çocuklara ilişkin pek çok düzenleme vardır. Bu düzenlemelerden bir tanesi de Türkiye Futbol Federasyonu<sup>1</sup> tarafından çıkarılan Sportif Ekipman Talimatı'nda<sup>2</sup> yer alan refakatçi çocuklara ilişkin olanıdır.

Makalede spor hukuku sùjeleri arasında değerlendirilmesi mümkün olan refakatçi çocuklar incelenmektedir. Refakatçi çocuklara ilişkin bu inceleme hukuki açıdan ilk defa yapılacak olup inceleme kapsamında özellikle refakatçi çocuk tanımının yanı sıra refakatçi çocuk organizasyonu ile söz konusu çocukların bu organizasyonda yer alabilmeleri için gerekli şartların neler olabileceği üzerinde durulmaktadır. Ayrıca refakatçi çocuklara ilişkin incelemeye geçilmeden önce spor ve spor hukukuna ilişkin bazı genel bilgiler verilmektedir.

## I. SPOR VE SPOR HUKUKU'NA İLİŞKİN GENEL BİLGİLER

Spor, doktrinde değişik tanımlar verilmekle birlikte, en basit ifadeyle önceden belirlenmiş kurallar çerçevesinde yapılan faaliyet ve aktivitelerdir<sup>3</sup>.Sporun cinsiyet ayrımı olmaksızın toplumları birleştirci ve

<sup>1</sup> Bundan sonra TFF şeklinde ifade edilecektir.

<sup>2</sup> Bundan sonra SET şeklinde ifade edilecektir.

<sup>3</sup> Bkz., Şeref **Ertaş**/Hasan **Petek**, Spor Hukuku, Yetkin Yayınları, 2. Baskı, Ankara 2011, s. 27; Recep **Gülşen**, Spor Hukuku, Adalet Yayınevi, 2. Baskı, Ankara 2013, s. 3-4; Ramazan **Çağlayan**, Spor Hukuku (Spor Hukuku Temel Metinleri), Asil Yayın Dağıtım, Ankara 2007, s. 12; Rifat**Erten**, Milletlerarası Özel Hukukta Spor, Adalet Yayınevi, Ankara 2007, s. 11; Rifat**Erten**, "Türk Sporunun Yapısal Düzeni", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.X, S.1,2, 2006, s. 120, (Yapısal Düzen); Ertan **Kılıçgil**, Sosyal Çevre-Spor İlişkileri (Teori ve Elit Sporculara İlişkin Bir Uygulama), Bağırhan Yayınevi, Ankara 1998, s. 6; Süleyman Çetin **Özoğlu**, "Spor Psikolojisi ve Gelişmeler", 1. Uluslararası Spor Psikolojisi Sempozyumu, Ed: Şefik Tiryaki, Bağırhan Yayınevi, Ankara 1997, s. 3; Metin **Tükenmez**, Toplum Bilim ve Spor, Kaynak Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 2011, s. 32; Zübeyt**Aydın**, "Spor ve Spor Politikaları", Ankara Barosu Spor Hukuku Kurulu Av. Akın Ataksoy Armağanı, Ed: Tacar Çağlar, Afşaroğlu Matbaası, Ankara 2015, s. 178; İlhan **Çakar**, "Sporda Vergi Hukuku", Spor Hukuku Tezleri, Ed: Kısmet Erkiner, Kadir Has Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2007, s. 69.

bütünleyici bir etkisinin olduğu görülmektedir. Sporun toplumlar üzerindeki etkisi ve geniş kitlelere ulaştığı düşünüldüğünde onun farklı boyutlarından söz edilebilir<sup>4</sup>.

Spor bir haktır. Sporun hak kategorileri içerisinde aldığı yere baktığında, onu kişilik hakkı olarak değerlendirmek mümkündür<sup>5</sup>. Başta Anayasada olmak üzere doğrudan ya da dolaylı bir şekilde spor hakkına ilişkin birçok düzenleme mevcuttur. Anayasanın 17. maddesinde yer alan ve herkesin maddi ve manevi varlığını geliştirme hakkına sahip olduğunu belirten düzenlemeden hareketle sporun bir hak olarak kabul edildiği görülmektedir<sup>6</sup>.

Sporun evrensel olması, onun birtakım kurallar çerçevesinde yapılması gerekliliğini doğurmuş ve *spor hukuku* adı verilen yeni bir hukuk dalı ortaya çıkmıştır. Sportif faaliyetlerin yanı sıra spor sùjeleri arasındaki ilişkileri de düzenleyen hukuk dalına, spor hukuku adı verilmektedir<sup>7</sup>. Spor Hukuku, karma bir hukuk dalıdır<sup>8</sup>. Bu açıdan hem özel hukuk hem de kamu hukukuna ilişkin düzenleme ve konuları bünyesinde barındırmaktadır.

<sup>4</sup> Sporun fiziksel, psikolojik, ekonomik, sosyal, siyasal olmak üzere pek çok boyutu vardır. Sporun boyutlarına ilişkin ayrıntılı bilgi için bkz., Glenn M. Wong, Essentials of Sports Law, Abc-Clio, 4. Baskı, California 2010, s. 4 vd.; Sporun psikolojik boyutu açısından ayrıntılı bilgi için bkz., Özoğlu, s. 4 vd.

<sup>5</sup> Bkz., Ertas/Petek, s. 53 vd.; Çağlayan, s. 23 vd.

<sup>6</sup> Ayrıca bkz., Ali Akyıldız, "Sporun Hukuku ve Yargısı", Ankara Barosu Spor Hukuku Kurulu Av. Ömer Remzi Arıkan Armağanı, Ed: Tacar Çağlar, Mattek Matbaası, 2013, s. 63-64; Çağlayan, s. 24; Gülşen, s. 62.

<sup>7</sup> Durmuş Ali Genç, Spor Hukuku, Alfa Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 1998, s. 61; Nuray Ekşi, Spor Tahkim Hukuku, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 2015, s. 5; Ertas/Petek, s. 35; Rifat, s. 55; Çağlayan, s. 17. Spor hukukunun gelişimi ve kapsamı için bkz., Hüseyin Alpay Köse, Avrupa Birliği Hukuk Sisteminin Spor Hukukuna Etkileri, Legal Yayıncılık, 2011, s. 38 vd.

<sup>8</sup> Bkz., Mine Kaya, "Sporda Şiddet ve Düzensizlikten Kaynaklanan Tazminat Sorumluluğu", Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, S.9, Y.3, 2012, s. 120; Ertas/Petek, s. 37; Çağlayan, s. 19; Gülşen, s. 61.

## II. SPOR HUKUKU KAPSAMINDA "REFAKATÇİ ÇOCUK" KAVRAMI VE ORGANİZASYONU

"Refakatçi çocuk" ile refakatçi çocuk organizasyonunun incelenmesi yapılırken öncelikle refakatçi çocuk kavramı üzerinde durulmuş ve daha sonra da organizasyonun şartları ile diğer durumlar SET kapsamından değerlendirilmiştir.

### A. Genel Olarak

Spor Hukuku açısından "refakatçi çocuk" kavramına SET'in 22. maddesinde yer verilmektedir. Söz konusu maddenin başlığı da "Refakatçi Çocuklar" şeklindedir. Madde, iki fıkradan meydana gelmektedir. Maddede refakatçi çocuk tanımı yapılmamıştır. Ancak maddenin birinci fıkrasının ilk cümlesinde refakatçi çocuk tanımının yapılmasına yardımcı olabilecek bazı unsurlara yer verildiği söylenebilir. Buradan hareketle refakatçi çocuk, *ev sahibi kulüp tarafından TFF'nin izni dahilinde, müsabakalar başlamadan önce yapılacak seremonilerde futbolcuların yanında onlarla birlikte sahaya çıkan ve seremoni bittikten sonra da sahadan ayrılan on iki yaşından küçük çocuklar* şeklinde tanımlanabilir.

SET kapsamında refakatçi çocuk kavramını incelemeye geçmeden önce belirtmek gerekir ki; söz konusu düzenlemenin bu talimatta yer alması uygun değildir. SET'te sportif faaliyetlerde kullanılan ekipmanlara ilişkin olarak düzenlemelere yer verilmektedir<sup>9</sup>. Nitekim SET'in 2. maddesinde sportif ekipmanlar, "*Forma setleri de dâhil olmak üzere, takımların müsabakalarda kullandıkları her türlü sportif malzeme*" şeklinde tanımlanmaktadır. Bütün bunlar dikkate alındığında talimatta refakatçi çocuklara ilişkin düzenlemenin yer alıyor olması, sanki refakatçi çocukların da sportif anlamda bir ekipman olarak değerlendirildiği sonucunu doğurmaktadır<sup>10</sup>. Bu sonuçla birlikte kişilik hakkı bakımından özellikle çocukların manevi varlıklarının zarar gördüğü söylenebilir. Başka

<sup>9</sup> Bu kapsamda formalar, forma üzerinde yer alacak olan amblemler, kaptanlık bantları, müsabaka topları vb.'lerine ilişkin düzenlemeler yer almaktadır.

<sup>10</sup> Aynı durum SET'in 21. maddesinde düzenlenen top toplayıcıları için de geçerlidir.

bir ifadeyle refakatçi çocukların bir sportif ekipman olarak değerlendirilmesi, onun menfaatinin zedelenmesine ve bununla bağlantılı olarak da kişilik hakkının ihlaline sebebiyet verebilmektedir. Refakatçi çocuklara ilişkin düzenlemeye, yapılacak bir değişiklik ile birlikte Futbol Müsabaka Talimatı'ndayer verilmesi uygun olur.

Refakatçi çocuk organizasyonunun süjesi “*çocuk*” olduğundan dolayı konuya Çocuk Hukuku ve Çocuk Hakları açısından da değinmek gerekir. Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 12. maddesindeki düzenlemeden hareketle her çocuğun, kendisini ilgilendiren herhangi bir konu ya da işlem sırasında görüşlerini serbestçe ifade etme, görüşlerinin dikkate alınmasını isteme ve katılma hakkına sahip olduğu söylenebilir<sup>11</sup>. “*Katılma hakkı*” refakatçi çocuk organizasyonu açısından da dikkate alınmalıdır. Şöyle ki çocuklar, belirlenen şartları taşımak kaydıyla, refakatçi çocuk organizasyonuna katılabilir. Böylece çocuklar, toplumda bir “*bi-rey*” olarak yer alıyor olma duygusunu yaşayabilir ve kendini değerli hissedebilir. Ayrıca genel anlamda çocukların spor organizasyonlarında yer alması, onların sporu sevmelerinin yanı sıra fiziksel ve psikolojik olarak da gelişimlerine büyük katkı sağlayacağından dolayı, Anayasa'nın 17. maddesinin birinci fıkrasında düzenlenen herkesin kendini geliştirme hakkına sahip olması durumu ile de birlikte değerlendirilmesi mümkündür.

## B. Refakatçi Çocuk Organizasyonu ve Şartları

Refakatçi çocuk organizasyonunun gerçekleştirilebilmesi için bazı şartların varlığı aranmaktadır. Refakatçi çocuk organizasyonuna ilişkin şartların SET'in 22. maddesinin birinci fıkrasına göre belirlenmesi mümkündür. Söz konusu şartlar ayrı başlıklar halinde incelenmektedir.

<sup>11</sup> Katılma hakkı için bkz., Emine Akyüz, Çocuk Hukuku, Pegem Akademi, 2. Baskı, Ankara 2012, s. 55; Rona Serozan, Çocuk Hukuku, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2005, s. 52; Ercüment Erbay, “Çocukların Katılım Hakkı Üzerine Bir Türkiye Değerlendirmesi”, İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, C.2, S.1, 2013, s. 39 vd.; Tuğba Canbulut, “Türkiye’de Çocukların Katılım Hakkı Üzerine Bir Derleme”, Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi, C.1, S.2, 2014, s. 88 vd.

## **1. Organizasyonun Ev Sahibi Kulüp Tarafından Gerçekleştirilmesi**

Refakatçi çocuk organizasyonu, ev sahibi kulüpler tarafından gerçekleştirilir. İlgili müsabakanın ev sahibi kulübü, müsabaka öncesinde yapılan seremonide refakatçi çocuklara yer verebilir. Birinci fıkrada yer alan "... *dilerse...*" ifadesinden refakatçi çocuk organizasyonunun zorunlu olmadığı sonucuna varılmaktadır. Bununla birlikte ev sahibi kulüp, refakatçi çocuk organizasyonunun gerçekleştirilmek istiyorsa söz konusu çocuklara ilişkin olarak her türlü sorumluluk da bu kulübe ait olmaktadır. Örneğin kış aylarında oynanacak olan bir müsabakada, refakatçi çocuklar müsabaka öncesi seremonide yer alacaklarsa, söz konusu çocukların üşümemesi ya da soğuktan herhangi bir zarar görmemesi için ev sahibi kulübün her türlü tedbiri alması gerekmektedir.

## **2. TFF Tarafından Organizasyona İzin Verilmiş Olması**

Refakatçi çocuk organizasyonunun şartlarından bir diğeri TFF tarafından bu organizasyona izin verilmiş olmasıdır. Fıkrada geçen "... *TFF'nin izni çerçevesinde...*" ifadesinden, kimi durumlarda refakatçi çocuk organizasyonuna izin verilmediği sonucu çıkarılabilir. Bu bakımdan organizasyonun yapılmasından önce konu ile ilgili olarak TFF'nin bilgilendirilmesi ve izninin alınması gerekmektedir.

İlgili madde dikkate alındığında, TFF'den alınacak iznin içeriği ve şekli hakkında herhangi bir düzenlemenin söz konusu olmadığı görülmektedir. Ancak refakatçi çocuk organizasyonunu gerçekleştirmek isteyen ev sahibi kulüp, müsabakadan önce TFF'ye yazılı olarak bildirimde bulunarak organizasyon için izin isteyebilir. Ev sahibi kulübün TFF'den isteyeceği izin, müsabakanın başlamasından önce ve fakat makul bir süre içerisinde yapılmalıdır. Örneğin müsabakaya çok az bir süre kala böyle bir iznin TFF'den istenmesi, TFF tarafından durumun değerlendirilmesi ve iznin verilip verilmemesi noktasında yeterli zamanın bulanamaması ve konuya ilişkin sağlıklı bir karar verilememesi sonucunu doğurabilir.

### 3.Yaş Şartı

Refakatçi çocuk organizasyonu bakımından son şart ise refakatçi çocukların yaşına ilişkindir. Buna göre refakatçi çocuklar on iki yaşından küçük olmalıdır. Başka bir ifadeyle on iki yaşında ya da on iki yaşından büyük olan çocukların, refakatçi çocuk olarak organizasyonda yer almaları mümkün değildir. Söz konusu durum SET'in 22. maddesinin birinci fıkrasında "...12 yaşından küçük çocukları..." şeklinde açıkça düzenlenmektedir.

Refakatçi çocuk organizasyonunda yer alacak çocukların 12 yaşından küçük olmaları gerekmele birlikte bu organizasyonlara katılım noktasında yasal temsilcilerinin izninin gerekip gerekmediği sorusu akla gelebilmektedir. İlgili düzenlemede konuya ilişkin bir belirleme yapılmamıştır. Ancak organizasyonun özelliği ve bu organizasyon için TFF'den izin alınması gerektiği düşünüldüğünde organizasyona katılacak olan çocukların yasal temsilcilerinden de konuya ilişkin olarak izin alınması yerinde olur. Ayrıca ilgili düzenlemede bir "yaş şartı sınırı" getirildiği için yine yasal temsilcisinin izninin alınması gerekliliği gündeme gelebilir. Velayethakkı söz konusu ise bu hak kapsamında da değerlendirmeler aynı yönde yapılabilir<sup>12</sup>. Özetle çocuğun menfaati doğrultusunda hareket edilmesi ve çocuğun menfaati dikkate alınarak yasal temsilcilerine organizasyona katılım noktasında izin verip vermedikleri sorulmalıdır.

### C. Refakatçi Çocuk Sayısı ve Formalar

Refakatçi çocuk organizasyonuna ilişkin şartların yanında SET'in 22. maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde de refakatçi çocuk sayısının, seremoniye katılan futbolcu ve hakem sayısına eşit olması gerektiği; bu sayıdan az ya da fazla olamayacağı belirtilmektedir. Bir orta hakem, iki yan hakem ve her iki kulübün sahaya çıkan ilk on birleriyle birlikte toplam yirmi beş kişinin seremoniye katıldığı düşünüldüğünde,

<sup>12</sup> Velayet hakkı kapsamında çocuğun korunması noktasında bkz., Sevgi Usta, Çocuk Hakları ve Velayet, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2012, s. 132 vd.



şayet refakatçi çocuk uygulaması yapılacaksa, yirmi beş tane de refakatçi çocuğun seremonide yer alması gerekir.

Refakatçi çocuk organizasyonunda uyulması gereken kurallardan bir diğeri de refakatçi çocukların giyeceği formalara ilişkindir. Bu durum SET'in 22. maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenmektedir. Söz konusu düzenlemeye göre seremonide yer alacak olan refakatçi çocukların, ev sahibi takımın forma setlerini giymesi gerekmektedir. Bununla birlikte müsabakada görev alan hakemlerin yanında yer alacak olan refakatçi çocuklar ise göğüs hizasında ve 200 cm<sup>2</sup> boyutunda olmak şartıyla, "Fair-Play" veya "Saygı" yazısı bulunan ev sahibi takım forma setlerini giymek zorundadırlar. Görüldüğü üzere müsabaka hakemlerine eşlik edecek olan refakatçi çocuk formaları, diğer refakatçi çocuk formlarından farklı olmaktadır.

## SONUÇ

"Refakatçi çocuk" kavramı spor hukuku bakımından SET'in 22. maddesinde düzenlenmektedir. Bu düzenlemeye göre refakatçi çocuk organizasyonunda, refakatçi çocuk olarak seçilenler müsabaka başlamadan hemen önce yapılan seremonilerde futbolcularla birlikte sahaya çıkar ve onlara refakat ederler. Müsabaka öncesi yapılan seremoniden sonra da sahadan ayrılmak zorundadırlar.

Refakatçi çocuk düzenlemesinde tartışılması gereken konu, bu düzenlemenin SET'te yer alıyor olmasıdır. SET'te sportif ekipmanlara ilişkin hususlar düzenlenmektedir. Bu türlü düzenlemelerin yer aldığı talimatta, refakatçi çocuklara ilişkin düzenlemenin bulunması uygun değildir ve bu durum kişilik haklarının ihlal edilmesi anlamını da taşımaktadır.

Refakatçi çocuk organizasyonun gerçekleştirilebilmesi için TFF'nin izninin alınması gerekmektedir. TFF'den alınacak olan iznin neye bağlı olduğu SET kapsamında belirtilmemektedir. Başka bir ifadeyle refakatçi çocuk organizasyonuna TFF'nin hangi durumlarda izin vermeyeceğine ilişkin bir düzenlemenin yapılması ve en azından örnekleme

yoluyla izin verilmeyecek hallerin belirtilmesi uygun olurdu. Ayrıca TFF'den alınacak olan izinde izlenmesi gereken usulüne ne olacağı, iznin şekli vb. konuların da açıkça düzenlenmesi gerekmektedir. Benzer şekilde refakatçi çocuk organizasyonuna katılacak olan çocukların yasal temsilcilerininbu organizasyona katılım noktasında izinlerinin aranıp aranmayacağı hususuna ilişkin düzenlemeye de ihtiyaç duyulmaktadır.

### KAYNAKÇA

**Akyıldız**, Ali, “*Sporun Hukuku ve Yargısı*”, Ankara Barosu Spor Hukuku Kurulu Av. Ömer Remzi Arıkan Armağanı, Ed: Tacar Çağlar, Mattek Matbaası, Ankara 2013, s. 61-116.

**Akyüz**, Emine, Çocuk Hukuku, Pegem Akademi, 2. Baskı, Ankara 2012.

**Aydın**, Zübeyt, “*Spor ve Spor Politikaları*”, Ankara Barosu Spor Hukuku Kurulu Av. Akın Ataksoy Armağanı, Ed: Tacar Çağlar, Afşaroğlu Matbaası, Ankara 2015, s. 177-311.

**Canbulut**, Tuğba, “*Türkiye’de Çocukların Katılım Hakkı Üzerine Bir Derleme*”, Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi, C.1, S.2, 2014, s. 85-94.

**Çağlayan**, Ramazan, Spor Hukuku (Spor Hukuku Temel Metinleri), Asil Yayın Dağıtım, Ankara 2007.

**Çakar**, İlhan, “*Sporda Vergi Hukuku*”, Spor Hukuku Tezleri, Ed: Kısmet Erkiner, Kadir Has Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2007, s. 69-84.

**Ekşi**, Nuray, Spor Tahkim Hukuku, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 2015.

**Erbay**, Ercüment, "Çocukların Katılım Hakkı Üzerine Bir Türkiye Değerlendirmesi", İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, C.2, S.1, 2013, s. 38-54.

**Ertaş**, Şeref /**Petek**, Hasan, Spor Hukuku, Yetkin Yayınları, 2. Baskı, Ankara 2011.

**Erten**, Rifat, Milletlerarası Özel Hukukta Spor, Adalet Yayınevi, Ankara 2007.

**Erten**, Rifat, "Türk Sporunun Yapısal Düzeni", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.X, S.1,2, 2006, s. 117-136, (Yapısal Düzen).

**Genç**, Durmuş Ali, Spor Hukuku, Alfa Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 1998.

**Gülşen**, Recep, Spor Hukuku, Adalet Yayınevi, 2. Baskı, Ankara 2013.

**Kaya**, Mine, "Sporda Şiddet Ve Düzensizlikten Kaynaklanan Tazminat Sorumluluğu", Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, S.9, Y.3, 2012, s. 117-150.

**Kılıçgil**, Ertan, Sosyal Çevre-Spor İlişkileri (Teori ve Elit Sporculara İlişkin Bir Uygulama), Bağırhan Yayınevi, Ankara 1998.

**Köse**, Hüseyin Alpay, Avrupa Birliği Hukuk Sisteminin Spor Hukukuna Etkileri, Legal Yayıncılık, İstanbul 2011.

**Özoğlu**, Süleyman Çetin, "Spor Psikolojisi ve Gelişmeler", 1. Uluslararası Spor Psikolojisi Sempozyumu, Ed: Şefik Tiryaki, Bağırhan Yayınevi, Ankara 1997, s. 3-13.

**Serozan**, Rona, Çocuk Hukuku, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2005.

**Tükenmez**, Metin, Toplum Bilim ve Spor, Kaynak Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 2011.

**Usta**, Sevgi, Çocuk Hakları ve Velayet, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2012

**Wong**, Glenn M., Essentials of Sports Law, Abc-Clio, 4. Baskı, California 2010.